

Δημήτρης Συκιάς

**Ασκήσεις Μελωδικής Ανάλυσης
στο ύφος Μπαρόκ**

2018

Ο σπουδαστής της Αντίστιξης πριν ασχοληθεί με τη σύνθεση δύο ή περισσότερων φωνών, καλό θα είναι να μελετήσει την κατασκευή μελωδικών γραμμών σε ύφος μπαρόκ. Αυτές οι ασκήσεις γράφτηκαν γι' αυτόν ακριβώς το σκοπό, οι μελωδίες προέρχονται αποκλειστικά από έργα του J.S. Bach. Ο σπουδαστής βέβαια, οφείλει να μελετήσει μελωδίες και άλλων μεγάλων συνθετών της εποχής.

1. Να παίξετε αρκετές φορές αυτές τις μελωδίες στο πιάνο, σε σημείο που να μπορείτε να τις ανακαλείτε από μνήμης.
2. Να βρείτε την έκταση της κάθε μελωδίας και να γράψετε τον σκελετό της. Ποιες βαθμίδες της κλίμακας χρησιμοποιούνται στο σκελετό της καθεμιάς μελωδίας;
(**Σημ.** Στην αρχή αφαιρέστε όλους τους ξένους (μη αρμονικούς) φθόγγους. Μετά εντοπίστε τους “βασικούς” φθόγγους που απαρτίζουν τον σκελετό της κάθε μελωδίας. Γι' αυτήν την εργασία θα πρέπει να εναρμονίσετε τις μελωδίες ή να αναζητήσετε την εναρμόνιση στις πλήρεις παρτιτούρες των έργων. Οι πιο προχωρημένοι σπουδαστές μπορούν να αναλύσουν τις μελωδίες κατά Schenker.)
3. Να σημειώσετε τα μοτίβα που διακρίνετε σε κάθε μελωδία.
4. Βρείτε την κορυφή (climax) κάθε μελωδίας. Πως προσεγγίζεται; Πως εγκαταλείπεται; Υπάρχουν κορυφές που επαναλαμβάνονται, κι αν ναι, γιατί κατά τη γνώμη σας;
5. Εντοπίστε τα πτωτικά σημεία και χαρακτηρίστε τις πτώσεις (π.χ. τέλεια, μισή, κ.τ.λ.) Θα βοηθηθείτε από την πλήρη παρτιτούρα (full score) των έργων από τα οποία προέρχονται τα αποσπάσματα.
6. Χαρακτηρίστε το σχήμα (contour) κάθε μελωδίας (π.χ. αψίδα, ανεστραμμένη αψίδα, γραμμική ανιούσα, κ.τ.λ.) και σχεδιάστε το σε απλό ή μιλιμετρέ χαρτί. Συγκρίνετε μεταξύ τους τα σχήματα των δοσμένων μελωδιών.
7. Βρείτε τα έργα από τα οποία προέρχονται αυτές οι μελωδίες και ακούστε τα ολόκληρα. Αναλύστε αρμονικά τις δοσμένες μελωδίες από την πλήρη παρτιτούρα.
8. Για κάθε μια μελωδία που ακολουθεί συνθέστε μία ανάλογη δική σας. Προσοχή στο ύφος, πρέπει να είναι μπαρόκ.
9. Για τις παραπάνω εργασίες συμβουλευτείτε κλασικά εγχειρίδια αντίστιξης (π.χ. Kennan, Benjamin, Schubert, κ.τ.λ.)

Ασκήσεις Μελωδικής Ανάλυσης στο ύφος Μπαρόκ

από έργα του J. S. Bach

1. Notenbüchlein, BWV Anhang 114: Menuet in G major

6

2. Notenbüchlein, BWV Anhang 115: Menuet in G minor

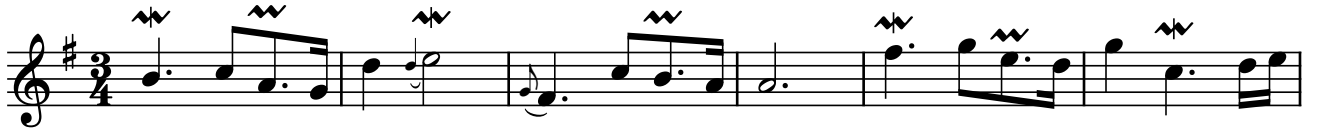
7

3. Notenbüchlein, BWV Anhang 119: Polonaise in G minor

4. Orchestral Suite 2 in B minor, BWV 1067: II. Rondeau

5. French Suite 5 in G major, BWV 816: III. Sarabande

6. Brandenburg Concerto 2 in F, BWV 1047: I. [Allegro]

[Allegro]

7. English Suite 5 in E minor, BWV 810: V. Passepied I

8. Viola da Gamba Sonata 1, BWV 1027: IV. [Allegro moderato]

9. Orchestral Suite in C Major, BWV 1066: Menuet I

10. Violin Sonata 2 in A major, BWV 1015: II. [Allegro assai]

[Allegro assai]

11. Viola da Gamba Sonata 1, BWV 1027: I. [Adagio]

Adagio

12. Partita 1 in Bb, BWV 825: IV. Minuetto I

5

9

13

13. Viola da Gamba Sonata 2, BWV 1028: IV. [Allegro]

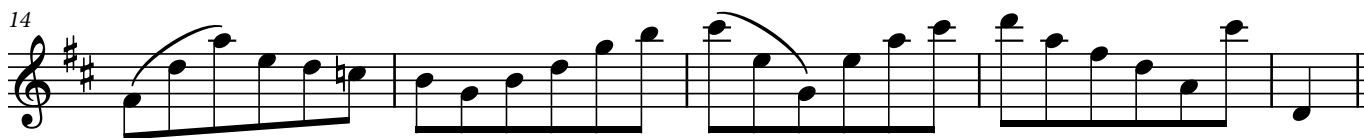
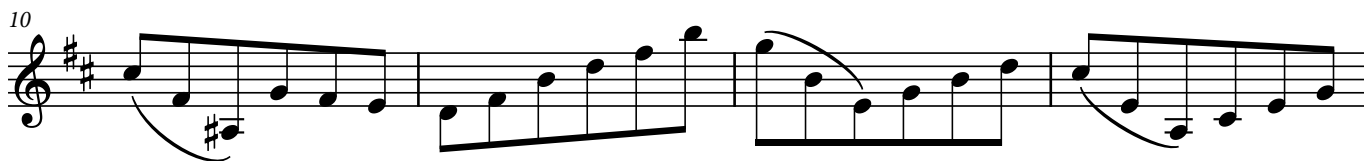
[Allegro]

5

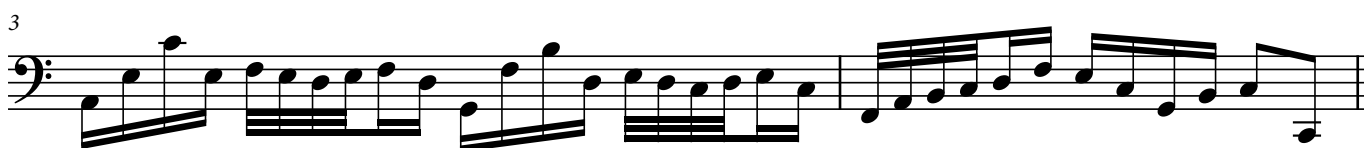
8

14. Violin Partita 1 in B minor, BWV 1002: II. Courante

5

15. Cello Suite 3 in C major, BWV 1009: II. Allemande

16. Violin Sonata 2 in A major, BWV 1015: I. [Andante]

17. WTC I, Fuga 1 in C major, BWV 846: Tema

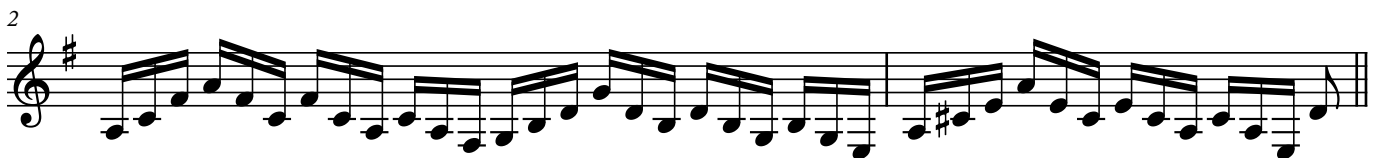
18. WTC I, Fuga 2 in C minor, BWV 847: Tema

19. WTC I, Fuga 6 in D minor, BWV 851: Tema

20. WTC I, Prelude in G major, BWV 860

21. WTC I, Prelude 1 in C major, BWV 870

22. WTC I, Prelude 5 in D major, BWV 874

23. WTC I, Prelude 6 in D minor, BWV 875

4

24. Lute Suite in E minor, BWV 996: Bourrée

